

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

15. An sit valida ordinatio, si porrecta Patena cum Hostia vinum intra Calicem ex incuria non apponatur? Ex quid est faciendum in praxi, quando casus in facti contingentia acciderit? Et deducitur ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76405)

illius, satis esse amplecti opinionem probabilem. Secundò tamen exitimo esse obligationem non vtendi Sacramento probabiliter solum suscepto propter damnum proximorum, quia si ille homo verè non est Sacerdos, non conficiet Sacramentum Eucharistiae, neque possit absoluerè à peccatis, ex quo magnum detrimentum paterentur proximi; & ita senserunt multi viri docti in Hispania de hac re interrogati. Circa secundum, quicquid sit de aliorum sensu, mihi videtur esse obligatio recipiendi iterum verum sacerdotium per veram materiam & formam; primò, quia non est probabile materiam Sacerdotis necessariò reperiri sine vino in calice; secundò licet esse talis opinio, tamen ratio facta probat esse necessariò tutiorem partem amplecti in tali controversia. Hæc omnia Turrianus loco citato. Vide etiam pro hac firmanda sententia Petrum Ledesnam in *summa tom. 2. de Sacrament. Ordinis, cap. 3. diffic. 5.* & Tannerum *vbi supra*, qui asserit suo tempore hunc casum accidisse anno 1617. & multas rationes adducit, & soluit in contrarium, & Villalobos, qui respondet ad *cap. 1. de Sacram. non iter. vbi Innocentius III. non mandauit reiterare Sacramentum Confirmationis factum cum oleo sine Balsamo.* Vide etiam circa præsentem quæstionem multa alia quæ diximus in *3. part. tract. 4. res. 186.*

Sup. hoc inf. in res. 17. §. vlt. ante modum. Quid hic est sup. Ref. 13.

RESOL. XV.

An sit valida ordinatio, si porrecta Patena cum Hostia, vinum intra Calicem ex incuria non apponatur? Et quid est faciendum in praxi, quando casus in facti contingencia acciderit? Et deducitur peccare mortaliter, qui malitiosè consecrat, vel ordinaretur cum vna tantum specie. Ex p. 6. tr. 8. & Misc. 3. Ref. 22.

Sup. omni contentio in hac Res. de p. diffic. ordinationum. Sup. in duabus præcedentibus Res. & in aliis eorum primaria annot.

§. 1. **D**E hoc casu his diebus à quodam Episcopo interrogatus fui, & respondet affirmatiuè nouissima Instructio Hispanensis pro ordinandis, p. 5. §. 6. n. 6. vbi sic habetur. [Si le entregara el Caliz solo con el vino, ò sola la Patena con el pan, era bastante materia: R. Que si, por que con qualquiera de estas cosas se daua entera potestad de consagrar el cuerpo, y sangre, que esta no se da dauida, que el que puede la vna, puede la otra. Y vemos que el Pontifice Innocentio VIII. dispensò con algunas naciones, adonde no se podia lleuar, ò conseruar el vino, que celebrassen solo la cõsacracion de la Oltia: y assi no es de essentia de sacrificio la de ambas del especies. Sic Henriquez supr. Pero peccata mortalmente el que solo consecrara en vna, y el que se ordenasse maliciosamente con vna sola.] Sic ibi, & hæc sententiam docet etiam ex Henriquez Tiberius in *instr. pro ordin. c. 3. q. 22.* quibus adde Doctores quos ego citauit in *part. 3. tract. 4. res. 186.* vbi quia hæc sententia est propabilis illam sequutus sum.

Sup. hac essentia supra in tr. 1. Ref. 22. §. 1. & 4. ccc.

Quæ hic est supra Ref. 13. Quæ hic est Res. antecessens.

2. Sed postea in *part. 4. tract. 4. res. 119.* negatiuæ sententiæ tanquam probabiliori adhæsi, & nunc etiam ad hæc. Primò quia id aperte repugnat Concilio Florentino requirenti traditionem vtriusque materiæ, scilicet panis, & vini.
3. Confirmatur, forma non tantum respicit alterutram partem materiæ, sed vtramque ex æquo, ergo vtraque ex æquo per modum requiritur ad valorem ordinationis. Adde quòd Patena cum pane, & Calix cum vino nõ tradantur diuisim, sed simul; ergo signum est neutrà partem sufficere etiam ad partialis Sacramenti consecrationem, & proinde, si vna pars tradatur, nullo modo confici Sacramentum.

Tom. II.

4. Consequentia probatur, videmus in omnibus aliis, quod quando Sacramentum saltem partialiter poni potest, partiali materiæ respondeat forma partialis distincta à forma partiali alterius, vt patet in vñctionibus, item in consecratione speciei panis, & consecratione speciei vini: cum ergo nihil simile hinc videamus, & aliunde non appareat sufficiens fundamentum asserendi alteram partem posse omitti salua sacramenti substantia, nõ est verisimile eam omitti posse.

5. Secundò non videtur villo modo probabile ita institutam ordinationem Sacerdotis, vt per eam possit conferri potestas ad conficiendum corpus, & conficiendum sanguinem; vel ergo dicendum est necessariò requiri traditionem panis, & vini, vel per traditionem vnius partis conferri potestatem conficiendi Sacramentum perfectum: posterius autem non videtur admittendum, quia traditio vnius partis per modum materiæ solum designat potestatem consecrandi hanc partem.

6. Antecedens argumētum probatur, quia non videtur posse subsistere potestas collata iure diuino, quæ, etiã sistendo intra limites illius iuris nunquam possit exire in actum sine peccato; iure autem diuino nemo potest, saltem seclusa Pontificis dispensatione, sine peccato vnquam consecrare vnica speciem.

7. Confirmatur, formam ordinationis Sacerdotis significat dari potestatem offerendi sacrificium eo modo, quo in Ecclesia communiter offerri solet, illud autem est perfectum, nec datur Sacerdos qui non possit vtramque speciem consecrare. Quamuis ergo consecratio vnius speciei subsistat sine consecratione alterius, non tamen subsistit ordinatio, per quam videtur solum dari potestas ad consecrandum vniam speciem, & non aliam. Et ideò hanc sententiam præter Doctores à me *vbi supra in res. 119.* adductos tenet nouissimè, me citato Raphaël Auerfa de *Sacrament. Ordinis, quasi. 2. scilicet. 8.* & Stephanus Bauny in *Theolog. Moral. part. 1. tract. 7. quæst. 13. dub. 1.* Verum instantibus supradictis opinionibus, quid faciendum in praxi quando casus in facti contingencia accideret. Respondet Bauny, Auerfa, & alij, quod si quando fuisset aliquis ordinatus Sacerdos per traditionem vnius tantum speciei, vt pote si non fuisset appositum vinum in Calice, deberet omnino ex integro repeti ordinatio saltem sub conditione. Et ita ego sentio.

RESOL. XVI.

An si Episcopus proferat verba forma, antequam applicetur materia, vel è contra, Ordo sit iterandus? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Refol. 48.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam ex professo docet Caiet. *tom. 1. opusc. tract. 26.* Nauar. in *Manuali, cap. 22. nom. 17.* qui adducit *cap. vltim. de Sacram. non iterand. vbi Greg. IX. asserit: Impositio manuum debet fieri cum oratio super caput effunditur ordinandis.* Et ideò in Pontificali statuitur, vt singulis Sacerdotibus dicantur verba formæ, cum ordinantur, vt nimirum possit forma simul cum materia existere saltem quoad aliquam partem.

Sup. hoc in tom. 1. tr. 1. lege doctrinam Ref. 5. & 61. & in tom. 7. tr. 2. ex Ref. vnic. §. Nec valet. & §. Respondet nõ esse. & in tom. 4. tr. 8. Res. 38. per totam.

2. Sed his non obstantibus aliqui asserunt in Sacramento Ordinis sufficere similitatem materiæ moralem, & formæ. Imò & esse specialem rationem in hoc Sacramento, vt non petatur physica simultas. Cum enim forma sit modi imperatiui, sufficentiissimè verificatur, quod Episcopus dicit, scilicet, Accipe, &c. Si finitis verbis sine magna mora accipiat, seu tangat librũ, vel Calicẽ, &c. In cuius confirmationem

A. a. facit